## 63/1 (SEM-3) (GE3/DSC) EDNHG/RC3036

## 2023

## **EDUCATION**

Paper: EDNHG/RC3036

( Educational Psychology )

Full Marks: 80
Pass Marks: 32

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

- Choose the correct answer (any six): 1×6=6
   শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা (যি কোনো ছয়টা):
  - (a) Who defined psychology as the science of behaviour?
    মনোবিজ্ঞানক কোনে আচৰণৰ বিজ্ঞান হিচাপে অভিহিত কৰিছে?
    - (i) Ernest Jones আর্নেষ্ট জোনচ্
    - (ii) Pestalozzi পেষ্টালজী
    - (iii) William McDougall উইলিয়াম মেকডুগেল
    - (iv) Watson ৱটিছন

- (b) Which stage of our life is known as 'question age'?
  আমাৰ জীৱনৰ কোনটো ন্তৰক 'প্ৰশ্নসোধাৰ বয়স' বুলি কোৱা হয়?
  - (i) Adolescence/কৈশোৰকাল
  - (ii) Childhood/বাল্যকাল
  - (iii) Infancy/শৈশৱকাল
  - (iv) Adulthood/প্রাপ্তবয়স্ক কাল
- (c) Who said, "Learning is the modification of behaviour through training and experience"?
  কোনে কৈছিল, "অভিজ্ঞতা আৰু প্ৰশিক্ষণৰ জৰিয়তে লাভ কৰা উন্নত আচৰণেই হৈছে শিকন"?
  - (i) Gates/গেটচ্
  - (ii) Crow and Crow/ফ্রো আৰু ফ্রো
  - (iii) Skinner/স্থিনাৰ
  - (iv) Munn/মূন
- (d) Which of the following is a type of interest?
  তলৰ কোনটো আগ্ৰহৰ এটা প্ৰকাৰ?
  - (i) Acquired interest/আর্জিত আগ্রহ
  - (ii) Skill interest/দক্ষ আগ্রহ
  - (iii) Habit interest/অভ্যাস আগ্রহ
  - (iv) Creative interest/সূজনাত্মক আগ্রহ

- (e) Which one of the following is a factor of memory?
  - তলৰ কোনটো স্মৃতিৰ এটা কাৰক?
  - (i) Learning/শিকন
  - (ii) Forgetting/বিশ্মৃতি
  - (iii) Motivation/অভিৰোচন
  - (iv) Instinct/প্রবৃত্তি
- (f) From which word is the term 'personality' derived?
  'ব্যক্তিত্ব' শব্দটো কোন শব্দৰ পৰা উদ্ভৱ হৈছে?
  - (i) Latin/লেটিন
  - (ii) Greek/গ্রীক
  - (iii) Persy/পাচী
  - (iv) English/ইংৰাজী
- (g) Who developed the Gestaltism theory? সামগ্রীকতাবাদ তম্বটোৰ আৱিষ্কাৰক কোন?
  - (i) Wertheimer, Köhler, Koffka ৱাৰথেইমাৰ, কোহলাৰ, কোফকা
  - (ii) Skinner স্কিনাৰ
  - (iii) Adler এড়লাৰ
  - (iv) Freud ফ্রন্থেড

- (h) Who termed 'interest' as latent attention? আগ্রহক মনোযোগব সুপ্ত অবস্থা বুলি কোনে কৈছিল?
  - (i) McDougall মেকডুগাল
  - (ii) Jones জোনচ্
  - (iii) Ross ৰচ
  - (iv) Crow and Crow ক্ৰো আৰু ক্ৰো
- (i) Projective techniques' is related to 'প্রক্ষেপণ অভিক্ষা'টো কিহৰ লগত সম্পর্কিত?
  - (i) personality assessment ব্যক্তিত্বৰ পৰিমাপণ
  - (ii) interest assessment আগ্ৰহৰ পৰিমাপণ
  - (iii) achievement assessment কৃতিত্বৰ পৰিমাপৰ
  - (iv) attitude assessment মনোভাবৰ পৰিমাপণ

- (j) Who has formulated the laws of learning? শিকনৰ নীতিসমূহ কোনে আৱিষ্কাৰ কৰিছিল?
  - (i) Thorndike থৰ্ণদাইক
  - (ii) Skinner স্কিনাৰ
  - (iii) Köhler কোহলাৰ
  - (iv) Pavlov পেভলভ
- 2. Answer the following questions (any *five*):  $2\times5=10$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো পাঁচটা) :

- (a) Define educational psychology. শিক্ষা মনোবিজ্ঞানৰ সংজ্ঞা লিখা।
- (b) Write two characteristics of childhood stage. বাল্যকালৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
- (c) Write two characteristics of learning. শিকনৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উদ্ৰেখ কৰা।
- (d) What is habit memory? অভ্যাস স্মৃতি কি?

- (e) Write two characteristics of personality. ব্যক্তিত্বৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
- (f) What is learning? শিকন কি?
- (g) How many types of memory are there? স্মৃতি কেইপ্ৰকাৰৰ?
- 3. Answer any six of the following questions:
  5×6=30
  তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ লিখা:
  - (a) Write a short note on behaviourism. আচৰণবাদৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।
  - (b) Write about the importance of psychology in the field of education.
    শিক্ষাক্ষেত্ৰত মনোবিজ্ঞানৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে লিখা।
  - (c) Why is adolescence period described as a period of storm and stress?
    কৈশোৰকালক কিয় ধুমুহা আৰু পীড়নৰ সময় বুলি কোৱা হয়?
  - (d) Write the relation between learning and maturation.
    শিকন আৰু পৰিপক্কতাৰ মাজৰ সম্পৰ্কৰ বিষয়ে লিখা।
  - (e) Write about the objective conditions of attention.

    মনোযোগৰ বস্তুনিষ্ঠ কাৰকসমূহৰ বিষয়ে निখা।

- (f) Write the difference between recall and recognition.
  পুনঃম্মৰণ আৰু প্ৰত্যভিজ্ঞাৰ মাজৰ পাৰ্থক্যৰ বিষয়ে দিখা।
- (g) Write a short note on span of attention. স্মৃতিৰ পৰিসৰৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।
- (h) Write the marks of good memory. উত্তয় স্মৃতিৰ লক্ষণসমূহৰ বিষয়ে লিখা।
- (i) Write the characteristics of balanced mature personality.
  ভাৰসাম্যপূৰ্ণ ব্যক্তিত্বৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰা।
- (j) Can memory be improved? Explain. স্মৃতি বৃদ্ধি কৰিব পাৰিনে? বহলাই লিখা।
- 4. Answer any two of the following questions : 10×2=20 তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :
  - (a) What is psychology? How is psychology related to education? Discuss.
     মনোবিজ্ঞান কি? শিক্ষাৰ সৈতে মনোবিজ্ঞানৰ সম্পর্ক কি? আলোচনা কৰা।
  - (b) Discuss the role of heredity and environment in the process of development. বিকাশৰ প্ৰক্ৰিয়াত বংশগতি আৰু পৰিবেশৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

- (c) Describe different techniques for motivating students in the classroom.
  শ্রেণীকোঠাত ছাত্র-ছাত্রীৰ অভিৰোচন সৃষ্টি কৰা বিভিন্ন কৌশলসমূহৰ বিষয়ে বহলাই লিখা।
- (d) Mention the different theories of personality and discuss briefly any one theory of personality. 4+6=10 ব্যক্তিত্বৰ বিভিন্ন তত্ত্বসমূহ উল্লেখ কৰা আৰু যি কোনো এটা তত্ত্বৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।
- 5. Answer any *one* of the following questions : 14 তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো এটাৰ উত্তৰ লিখা :
  - (a) Discuss the different factors that affect learning.
     শিকনত প্রভাব পেলোবা বিভিন্ন উপাদানসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
  - (b) What do you understand by modification of instinct? Mention the main ways of modification of instincts. প্ৰবৃত্তিৰ পৰিশোধন বুলিলে কি বুজা? প্ৰবৃত্তি পৰিশোধনৰ প্ৰধান উপায়সমূহ উল্লেখ কৰা।
  - (c) Discuss briefly the various factors affecting the child development.
     শিশুৰ বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰভাৱ পেলোৱা বিভিন্ন উপাদানৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।